

Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti / Characteristics of the submitted research/ artistic/other output

Tlačivo VTC slúži na predkladanie výstupov tvorivej činnosti podľa metodiky hodnotenia tvorivých činností (časť V. Metodiky na vyhodnocovanie štandardov) / The form is used to submit the research/artistic/other outputs according to the evaluation methodology of research/artistic/other activities (part V. The Methodology for Standards Evaluation).

ID konania/ID of the procedure: ¹	
Kód VTC/Code of the research/artistic/other output (RAOO): ¹	

OCA1. Priezvisko hodnotenej osoby / Surname awarded to the assessed person ²	Krajčovič	
OCA2. meno hodnotenej osoby / Name awarded to the assessed person ²	Juraj	
OCA3. Tituly hodnotenej osoby / Degrees awarded to the assessed person ²	prof., RNDr., CSc.	
OCA4. Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl / Hyperlink to the entry of the person in the Register of university staff ³	https://www.portalvs.sk/regzam/detail/4310	
OCA5. Oblasť posudzovania / Area of assessment ⁴	Biológia/Biology	
OCA6. Kategória výstupu tvorivej činnosti / Category of the research/ artistic/other output <i>Výber zo 6 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA6) / Choice from 6 options (see Explanations for OCA6).</i>	vedecký výstup / scientific output	
OCA7. Rok vydania výstupu tvorivej činnosti / Year of publication of the research/artistic/other output	2019	
OCA8. ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ (ak je) / ID of the record in the Central Registry of Publication Activity (CRPA) or the Central Registry of Artistic Activity (CRAA) ⁵	ID: 137448	
OCA9. Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ / Hyperlink to the record in CRPA or CRAA ⁶	https://app.crepck.sk/?fn=detailBiblioFormChildC7KSK&sid=981A08F934759E43E02837079B&seo=CREP%C4%8C-detail-%C4%8Cl%C3%A1nok	
EUČ / Characteristics of the output that is not registered in CRPA or CRAA	OCA10. Hyperlink na záznam v inom verejne prístupnom registri, katalógu výstupov tvorivých činností / Hyperlink to the record in another publicly accessible register, catalogue of research/ artistic/other outputs ⁷	
	OCA11. Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov / Characteristics of the output in the format of the CRPA or the CRAA bibliographic record, if the output is not available in a publicly accessible register or catalogue of outputs	Comparative molecular cell biology of phototrophic euglenids and parasitic trypanosomatids sheds light on the ancestor of Euglenozoa. Vesteg, Matej, Hadariová, Lucia, Horváth, Anton, Estraño, Carlos, E.Schwartzbach, Steven D., Krajčovič, Juraj. Biological reviews, 2019, 94, 5, 1701-1721.
	OCA12. Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ) / Type of the output (if the output is not registered in CRPA or CRAA) <i>Výber zo 67 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA12) / Choice from 67 options (see Explanations for OCA12).</i>	článok/ article
	OCA13. Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne) / Hyperlink to the webpage where the output is available (full text, other documentation, etc.)	
OCA14. Charakteristika autorského vkladu / Characteristics of the author's contribution	20%	

<p>OCA15. Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod. / Annotation of the output with contextual information concerning the description of creative process and the content of the research/artistic/other activity, etc.⁸</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Parazitické trypanosomatidy a fototrofné euglenidy patria medzi najrozšíahlejšie študované euglenozoa. Fototrofná línia euglenidov vznikla relativne nedávno sekundárnu endosymbiózou medzi fagotrofným euglenidom a prasinofytnej zelenou riasou, z ktorej sa vyvinul sekundárny chloroplast euglenidov. Parazitické trypanosomatidy (t. j. <i>Trypanosoma</i> spp. a <i>Leishmania</i> spp.) a sladkovodné fototrofné euglenidy (t. j. <i>Euglena gracilis</i>) sú evolučne najvzdialenejšie línie vo fylogenetickom strome Euglenozoa. Molekulárne a bunkové biologické znaky, ktoré majú spoločné, sa preto môžu považovať za ancestrálne znaky pochádzajúce od spoločného predka euglenozoa. Medzi tieto znaky predkov euglenozoa patria spoločné motívy mitochondrialnej predsérie, komplexy dýchacieho retázca obsahujúce rôzne jedinečné podjednotky, jedinečná štruktúra ATP syntázy, neprítomnosť mitochondrialného kódovaných transferových RNA (tRNA), jadro s centrálnym umiestneným nukleolom, uzavretá mitóza bez rozpustenia jadrovej membrány a nukleoly, jadrový génon obsahujúci nezvyčajnú bázu "J" (β-D-glukozyl-hydroxymetyluracil), spracovanie jadrom kódovaných prekursorových messengerových RNA (pre-mRNA) prostredníctvom trans-splicingu spliced-leader RNA (SL-RNA), posttranskripcné umlčovanie génov cestou RNA interference (RNAi) a absence transkripcnej regulácie expresie jadrových génov.</p> <p>Mitochondriálna uridínová inzercia/delecia RNA editátora riadená gRNA sa vyvinula u predka kinetoplastidovej línie. Evolučný pôvod ostatných molekulárnych znakov, o ktorých je známe, že sú prítomné len u kinetoplastidov (t. j. polycistrónne transkripty, kompakcia jadrových genómov) alebo euglenidov (t. j. monocistrónne transkripty, obrovské genomy, mnoho jadrových cis-spliced intronov, polyproteíny), je nejasný.</p>
<p>OCA16. Anotácia výstupu v anglickom jazyku / Annotation of the output in English⁹</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>Parasitic trypanosomatids and phototrophic euglenids are among the most extensively studied euglenozoans. The phototrophic euglenid lineage arose relatively recently through secondary endosymbiosis between a phagotrophic euglenid and a prasinophyte green alga that evolved into the euglenid secondary chloroplast. The parasitic trypanosomatids (i.e. <i>Trypanosoma</i> spp. and <i>Leishmania</i> spp.) and the freshwater phototrophic euglenids (i.e. <i>Euglena gracilis</i>) are the most evolutionary distant lineages in the Euglenozoa phylogenetic tree. The molecular and cell biological traits they share can thus be considered as ancestral traits originating in the common euglenozoan ancestor. These euglenozoan ancestral traits include common mitochondrial presequence motifs, respiratory chain complexes containing various unique subunits, a unique ATP synthase structure, the absence of mitochondria-encoded transfer RNAs (tRNAs), a nucleus with a centrally positioned nucleolus, closed mitosis without dissolution of the nuclear membrane and nucleoli, a nuclear genome containing the unusual 'J' base (β-D-glucosyl-hydroxymethyluracil), processing of nucleus-encoded precursor messenger RNAs (pre-mRNAs) via spliced-leader RNA (SL-RNA) trans-splicing, post-transcriptional gene silencing by the RNA interference (RNAi) pathway and the absence of transcriptional regulation of nuclear gene expression. Mitochondrial uridine insertion/deletion RNA editing directed by guide RNAs (gRNAs) evolved in the ancestor of the kinetoplastid lineage. The evolutionary origin of other molecular features known to be present only in either kinetoplastids (i.e. polycistronic transcripts, compaction of nuclear genomes) or euglenids (i.e. monocistronic transcripts, huge genomes, many nuclear cis-spliced introns, polyproteins) is unclear.</p>
<p>OCA17. Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup / List of maximum 5 most significant citations corresponding to the output</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>[1] Mathieu-Rivet E, Mati-Baouche N, Walet-Balieu ML, Lerouge P, Bardor M (2020) N- and O-Glycosylation Pathways in the Microalgae Polyphyletic Group. <i>Front Plant Sci</i> 11:609993</p> <p>[2] Hammond MJ, Nenarokova A, Butenko A, Zoltner M, Dobáková EL, Field MC, Lukeš J (2020) A Uniquely Complex Mitochondrial Proteome from <i>Euglena gracilis</i>. <i>Mol Biol Evol</i> 37(8): 2173-2191</p> <p>[3] Tomáška L, Nosek J (2020) Co-evolution in the Jungle: From Leafcutter Ant Colonies to Chromosomal Ends. <i>J Mol Evol</i> 88(4): 293-318</p> <p>[4] Grünebäst J, Clos J (2020) Leishmania: Responding to environmental signals and challenges without regulated transcription. <i>Comput Struct Biotechnol J</i> 18: 4016-4023</p> <p>[5] Gumińska N, Zakryś B, Milanowski R (2021) A New Type of Circular RNA derived from Nonconventional Introns in Nuclear Genes of Euglenids. <i>J Mol Biol</i> 433(3): 166758</p>

<p>OCA18. Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax / Characteristics of the output's impact on socio-economic practice</p> <p>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</p>	<p>Práca sa zaoberá molekulárnu biológiou organizmov zo skupiny Euglenozoa, ktorí patria významné ľudské parazity z rodov Trypanosoma a Leishmania, ako aj biotechnologicky významné organizmy Euglena gracilis a E. longa. Pochopenie ich evolúcie môže prispieť v efektívnejšiemu využitiu týchto organizmov v biotechnologickej praxi a napomôcť pri liečbe ochorení spôsobených zástupcami rodu Trypanosoma a Leishmania./The thesis deals with the molecular biology of organisms of the Euglenozoa group, which includes the important human parasites of the genera Trypanosoma and Leishmania, as well as the biotechnologically important organisms Euglena gracilis and E. longa. An understanding of their evolution may contribute to a more efficient use of these organisms in biotechnological practice and help in the treatment of diseases caused by members of the genera Trypanosoma and Leishmania.</p>
<p>OCA19. Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces / Characteristics of the output and related activities' impact on the educational process</p> <p>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</p>	<p>Organizmy so skupiny Euglenozoa sú jednými z najstarších eukaryotických organizmov. Pôvod a evolúcia eukaryot je stále vysoko diskutovanou tému v biologickom výskume. Téma pôvodu a evolúcie eukaryotických organíomov je vyučovaná v bakalárskom stupni štúdia v rámci kurzu Vybrané kapitoly z molekulárnej biológie. Tieto poznatky je možné využiť aj pri dizertačných prácach, prípadne pri výučbe špecializovaných predmetov v doktorandskom stupni štúdia./Organisms of the Euglenozoa group are some of the oldest eukaryotic organisms. The origin and evolution of eukaryotes is still a highly debated topic in biological research. The topic of the origin and evolution of eukaryotic organoids is taught in the undergraduate courses Genetics and Evolutionary Biology and in the graduate course Selected Chapters in Molecular Biology. This knowledge can also be used in dissertations or in the teaching of professional subjects at doctoral level.</p>

Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti / Characteristics of the submitted research/ artistic/other output

Tlačivo VTC slúži na predkladanie výstupov tvorivej činnosti podľa metodiky hodnotenia tvorivých činností (časť V. Metodiky na vyhodnocovanie štandardov) / The form is used to submit the research/artistic/other outputs according to the evaluation methodology of research/artistic/other activities (part V. The Methodology for Standards Evaluation).

ID konania/ID of the procedure: ¹	
Kód VTC/Code of the research/artistic/other output (RAOO): ¹	

OCA1. Priezvisko hodnotenej osoby / Surname awarded to the assessed person ²	Krajčovič
OCA2. meno hodnotenej osoby / Name awarded to the assessed person ²	Juraj
OCA3. Tituly hodnotenej osoby / Degrees awarded to the assessed person ²	prof., RNDr., CSc.
OCA4. Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl / Hyperlink to the entry of the person in the Register of university staff ³	https://www.portalvs.sk/regzam/detail/4310
OCA5. Oblasť posudzovania / Area of assessment ⁴	Biológia/Biology
OCA6. Kategória výstupu tvorivej činnosti / Category of the research/ artistic/other output <i>Výber zo 6 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA6) / Choice from 6 options (see Explanations for OCA6).</i>	vedecký výstup / scientific output
OCA7. Rok vydania výstupu tvorivej činnosti / Year of publication of the research/artistic/other output	2018
OCA8. ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ (ak je) / ID of the record in the Central Registry of Publication Activity (CRPA) or the Central Registry of Artistic Activity (CRAA) ⁵	ID: 89273
OCA9. Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ / Hyperlink to the record in CRPA or CRAA ⁶	https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=9F88941E6A6E838EB22F5461
OCA10. Hyperlink na záznam v inom verejne prístupnom registri, katalógu výstupov tvorivých činností / Hyperlink to the record in another publicly accessible register, catalogue of research/ artistic/other outputs ⁷	
OCA11. Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov / Characteristics of the output in the format of the CRPA or the CRAA bibliographic record, if the output is not available in a publicly accessible register or catalogue of outputs	Peculiar features of the plastids of the colourless alga <i>Euglena longa</i> and photosynthetic euglenophytes unveiled by transcriptome analyses. Záhonová, Kristína, Füssy, Zoltán, Birčák, Erik, Novák Vanclová, Anna M. G., Klimeš, Vladimír, Vesteg, Matej, Krajčovič, Juraj Oborník, Miroslav, Eliáš, Marek. <i>Scientific Reports</i> , 2018, 8, no. 17012 ([1-15]).
OCA12. Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ) / Type of the output (if the output is not registered in CRPA or CRAA) <i>Výber zo 67 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA12) / Choice from 67 options (see Explanations for OCA12).</i>	článok/ article
OCA13. Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne) / Hyperlink to the webpage where the output is available (full text, other documentation, etc.)	
OCA14. Charakteristika autorského vkladu / Characteristics of the author's contribution	10%

do CREUČ / Characteristics of the output that is not registered in CRPA or CRAA

<p>OCA15. Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod. / Annotation of the output with contextual information concerning the description of creative process and the content of the research/artistic/other activity, etc.⁸</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Eugenofity sú známou skupinou rias so sekundárnymi plastidmi pochádzajúcimi zo zelených rias, ale poznatky o funkcií a evolúcii plastidov eugenofytov sú stále veľmi neúplné. Vzhľadom na to sme sekvenovali a analyzovali transkriptóm nefotosyntetického druhu <i>Euglena longa</i>. Transkriptomické údaje potvrdili neprítomnosť génov pre fotosyntetický mechanizmus, ale poskytli kandidátske proteíny lokalizované v plastide, ktoré nesú N-koncové bipartitné topogénne signály (BTS) charakteristického typu pre euglenofity. Ďalšie porovnávacie analýzy vrátane transkriptomových zostáv dostupných pre fotosyntetizujúce eugenoffty nám umožnili odhaliť významné aspekty základnej plastidovej infraštruktúry eugenofytov, ako je plastidové zacielenie niekoľkých proteínov ako C-terminálnych translačných fúzií s inými proteínmi nesúcimi BTS alebo nahradenie konvenčného plastidového ribozomálneho proteínu L24 pochádzajúceho z eubaktérií homologmi archeo-eukaryotického pôvodu. Je zarážajúce, že u eugenofytov nie je možné rozoznať žiadne homology kľúčových zložiek systému TOC/TIC a deliaceho aparátu plastidov a mechanizmus pre intraplastidiálne zacielenie proteínov sa zjednodušil stratou systému cpSRP/cpFtsY a translokónu SEC2. Nakoniec sa ukázalo, že eugenofity kódujú plastidovo cielený homológ terminačného faktora Rho horizontálne získaného od darcu príbuzného Lambdaproteobaktériám. Naša štúdia tak ďalej dokumentuje podstatnú prestavbu plastidu eugenofytov v porovnaní s ich predchodom zo zelených rias.</p>
<p>OCA16. Anotácia výstupu v anglickom jazyku / Annotation of the output in English⁹</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>Eugenophytes are a familiar algal group with green alga-derived secondary plastids, but the knowledge of eugenophyte plastid function and evolution is still highly incomplete. With this in mind we sequenced and analysed the transcriptome of the non-photosynthetic species <i>Euglena longa</i>. The transcriptomic data confirmed the absence of genes for the photosynthetic machinery, but provided candidate plastid-localised proteins bearing N-terminal bipartite topogenic signals (BTSs) of the characteristic eugenophyte type. Further comparative analyses including transcriptome assemblies available for photosynthetic eugenophytes enabled us to unveil salient aspects of the basic eugenophyte plastid infrastructure, such as plastidial targeting of several proteins as C-terminal translational fusions with other BTS-bearing proteins or replacement of the conventional eubacteria-derived plastidial ribosomal protein L24 by homologs of archaeo-eukaryotic origin. Strikingly, no homologs of any key component of the TOC/TIC system and the plastid division apparatus are discernible in eugenophytes, and the machinery for intraplastidial protein targeting has been simplified by the loss of the cpSRP/cpFtsY system and the SEC2 translocon. Lastly, eugenophytes proved to encode a plastid-targeted homolog of the termination factor Rho horizontally acquired from a Lambdaproteobacteria-related donor. Our study thus further documents a substantial remodelling of the eugenophyte plastid compared to its green algal progenitor.</p>
<p>OCA17. Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup / List of maximum 5 most significant citations corresponding to the output</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>[1] Gumińska N, Zakryś B, Milanowski R (2021) A New Type of Circular RNA derived from Nonconventional Introns in Nuclear Genes of Euglenids. <i>J Mol Biol</i> 433(3): 166758 [2] Fuentes-Ramírez EO, Vázquez-Acevedo M, Cabrera-Orefice A, Guerrero-Castillo S, González-Halphen D (2021) The plastid proteome of the nonphotosynthetic chlorophycean alga <i>Polytomella parva</i>. <i>Microbiol Res</i> 243:126649 [3] Hammond MJ, Nenarokova A, Butenko A, Zoltner M, Dobáková EL, Field MC, Lukeš J (2020) A Uniquely Complex Mitochondrial Proteome from <i>Euglena gracilis</i>. <i>Mol Biol Evol</i> 37(8): 2173-2191 [4] Sibbald SJ, Archibald JM (2020) Genomic Insights into Plastid Evolution. <i>Genome Biol Evol</i> 12(7): 978-990 [5] Butenko A, Opperdoes FR, Flegontova O, Horák A, Hampl V, Keeling P, Gawryluk RMR, Tikhonenkov D, Flegontov P, Lukeš J (2020) Evolution of metabolic capabilities and molecular features of diplomonads, kinetoplastids, and eugenids.</p>

<p>OCA18. Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax / Characteristics of the output's impact on socio-economic practice</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Štúdium evolúcie a eliminácie chloroplastov z buniek organizmov rodu Euglena, má potenciál pre mnohé biotechnologické a terapeutické aplikácie./ The study of the evolution and elimination of chloroplasts from the cells of organisms of the genus Euglena, has the potential for many biotechnological and therapeutic applications.</p>
<p>OCA19. Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces / Characteristics of the output and related activities' impact on the educational process</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Napriek blízkej príbuznosti euglenoidných bičíkovcov Euglena gracilis a E. longa, sú tieto organizmy značne odlišné. Bunky E. gracilis, sú zelené, obsahujú funkčné chloroplasty, sú schopné fotosyntézy a vyživujú sa mixotrofne. E. longa však nie je schopná fotosyntézy a vyživuje sa heterotrofne. Tieto unikátne vlastnosti nám umožňujú študovať vplyv straty chloroplastov na prežívanie buniek E: gracilis a tiež bližšie skúmať evolúciu chloroplastov . Pôvod a evolúcia chloroplastov je stále vysoko diskutovanou tému v biologickom výskume. Téma pôvodu a evolúcie eukaryotických organiomov je vyučovaná v bakalárskom stupni štúdia v rámci kurzu Genetika a Evolučná biológia a v magisterskom stupni štúdia v rámci kurzu Vybrané kapitoly z molekulárnej biológie.Tieto poznatky je možné využiť aj pri dizertačných prách, prípadne pri výučbe špecializovaných predmetov v doktorandskom stupni štúdia./ Despite the close relationship of the euglenoid flagellates Euglena gracilis and E. longa, these organisms are markedly different. The cells of E. gracilis, are green, contain functional chloroplasts, are capable of photosynthesis and feed mixotrophically. E. longa, however, is incapable of photosynthesis and feeds heterotrophically. These unique characteristics allow us to study the effect of chloroplast loss on the survival of E: gracilis cells and also to further investigate the evolution of chloroplasts . The origin and evolution of chloroplasts is still a highly debated topic in biological research. The topic of the origin and evolution of eukaryotic organelles is taught in the undergraduate courses Genetics and Evolutionary Biology and in the graduate course Selected Chapters in Molecular Biology. This knowledge can also be used in dissertations or in the teaching of professional subjects at doctoral level.</p>

Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti / Characteristics of the submitted research/ artistic/other output

Tlačivo VTC slúži na predkladanie výstupov tvorivej činnosti podľa metodiky hodnotenia tvorivých činností (časť V. Metodiky na vyhodnocovanie štandardov) / The form is used to submit the research/artistic/other outputs according to the evaluation methodology of research/artistic/other activities (part V. The Methodology for Standards Evaluation).

ID konania/ID of the procedure: ¹	
Kód VTC/Code of the research/artistic/other output (RAOO): ¹	

OCA1. Priezvisko hodnotenej osoby / Surname awarded to the assessed person ²	Krajčovič
OCA2. meno hodnotenej osoby / Name awarded to the assessed person ²	Juraj
OCA3. Tituly hodnotenej osoby / Degrees awarded to the assessed person ²	prof., RNDr., CSc.
OCA4. Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl / Hyperlink to the entry of the person in the Register of university staff ³	https://www.portalvs.sk/regzam/detail/4310
OCA5. Oblasť posudzovania / Area of assessment ⁴	Biológia/Biology
OCA6. Kategória výstupu tvorivej činnosti / Category of the research/ artistic/other output <i>Výber zo 6 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA6) / Choice from 6 options (see Explanations for OCA6).</i>	vedecký výstup / scientific output
OCA7. Rok vydania výstupu tvorivej činnosti / Year of publication of the research/artistic/other output	2018
OCA8. ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ (ak je) / ID of the record in the Central Registry of Publication Activity (CRPA) or the Central Registry of Artistic Activity (CRAA) ⁵	ID: 68598
OCA9. Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ / Hyperlink to the record in CRPA or CRAA ⁶	https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=70DE417B2F267601A6BC1844
OCA10. Hyperlink na záznam v inom verejne prístupnom registri, katalógu výstupov tvorivých činností / Hyperlink to the record in another publicly accessible register, catalogue of research/ artistic/other outputs ⁷	
OCA11. Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov / Characteristics of the output in the format of the CRPA or the CRAA bibliographic record, if the output is not available in a publicly accessible register or catalogue of outputs	Reductive evolution of chloroplasts in non-photosynthetic plants, algae and protists. Hadariová, Lucia; Vesteg, Matej; Hampl, Vladimír; Krajčovič, Juraj. Current Genetics, 2018, 64, 2, 365-387.
OCA12. Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ) / Type of the output (if the output is not registered in CRPA or CRAA) <i>Výber zo 67 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA12) / Choice from 67 options (see Explanations for OCA12).</i>	článok/ article
OCA13. Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne) / Hyperlink to the webpage where the output is available (full text, other documentation, etc.)	
OCA14. Charakteristika autorského vkladu / Characteristics of the author's contribution	15%

alebo CREUČ / Characteristics of the output that is not registered in CRPA or CRAA

<p>OCA15. Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod. / Annotation of the output with contextual information concerning the description of creative process and the content of the research/artistic/other activity, etc.⁸</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i> <i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Chloroplasty sú všeobecne známe ako eukaryotické organely, ktorých hlavnou funkciou je fotosyntéza. Vykonávajú však aj iné funkcie, ako je syntéza izoprenoidov, mastných kyselín, hému, klastrov síry železa a iných dôležitých zlúčenín. V nefotosyntetických líniach, ktoré majú plastidy, boli genómy chloroplastov zredukované a väčšina (alebo všetky) fotosyntetické gény sa stratili. V dôsledku toho sa nefotosyntetické plastidy zmenšili aj štrukturálne. Niektoré z týchto nefotosyntetických alebo "kryptických" plastidov boli desaťročia prehliadané alebo nerozpoznané. Počet kompletnejších sekvenčí plastidových genómov a/alebo transkriptomov z nefotosyntetických taxónov, ktoré majú plastidy, sa rýchlo zvyšuje, čo umožňuje predpovedať funkcie nefotosyntetických plastidov v rôznych eukaryotických líniach. U niektorých nefotosyntetických eukaryotov s fotosyntetickými predkami sa nenašli žiadne stopy po plastidových genómoch alebo plastidoch, čo naznačuje, že genómy alebo plastidy úplne stratili. V tomto prehľade sú zhrnuté súčasné poznatky o nefotosyntetických plastidoch, ich genómoch, štruktúrach a potenciálnych funkciách u voľne žijúcich a parazitických rastlín, rias a protistov. Uvádzame model poradia strát plastidových génon, ktorý kombinuje modely navrhnuté skôr pre suchozemské rastliny so vzormi zachovania a straty génon pozorovanými u protistov. Diskutuje sa aj o zriedkavých prípadoch straty plastidového genómu a úplnej straty plastidu.</p>
<p>OCA16. Anotácia výstupu v anglickom jazyku / Annotation of the output in English⁹</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>Chloroplasts are generally known as eukaryotic organelles whose main function is photosynthesis. They perform other functions, however, such as synthesizing isoprenoids, fatty acids, heme, iron sulphur clusters and other essential compounds. In non-photosynthetic lineages that possess plastids, the chloroplast genomes have been reduced and most (or all) photosynthetic genes have been lost. Consequently, non-photosynthetic plastids have also been reduced structurally. Some of these non-photosynthetic or "cryptic" plastids were overlooked or unrecognized for decades. The number of complete plastid genome sequences and/or transcriptomes from non-photosynthetic taxa possessing plastids is rapidly increasing, thus allowing prediction of the functions of non-photosynthetic plastids in various eukaryotic lineages. In some non-photosynthetic eukaryotes with photosynthetic ancestors, no traces of plastid genomes or of plastids have been found, suggesting that they have lost the genomes or plastids completely. This review summarizes current knowledge of non-photosynthetic plastids, their genomes, structures and potential functions in free-living and parasitic plants, algae and protists. We introduce a model for the order of plastid gene losses which combines models proposed earlier for land plants with the patterns of gene retention and loss observed in protists. The rare cases of plastid genome loss and complete plastid loss are also discussed.</p>
<p>OCA17. Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup / List of maximum 5 most significant citations corresponding to the output</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>[1] Fuentes-Ramírez EO, Vázquez-Acevedo M, Cabrera-Orefice A, Guerrero-Castillo S, González-Halphen D (2021) The plastid proteome of the nonphotosynthetic chlorophycean alga <i>Polytomella parva</i>. <i>Microbiol Res</i> 243:126649 [2] Braymer JJ, Freibert SA, Rakwalska-Bange M, Lill R (2021) Mechanistic concepts of iron-sulfur protein biogenesis in Biology. <i>Biochim Biophys Acta Mol Cell Res</i> 1868(1):118863 [3] Kayama M, Maciszewski K, Yabuki A, Miyashita H, Karnkowska A, Kamikawa R (2020) Highly Reduced Plastid Genomes of the Non-photosynthetic Dictyochophyceans <i>Pteridomonas</i> spp. (Ochrophyta, SAR) Are Retained for tRNA-Glu-Based Organellar Heme Biosynthesis. <i>Front Plant Sci</i> 11:602455 [4] Kayama M, Chen JF, Nakada T, Nishimura Y, Shikanai T, Azuma T, Miyashita H, Takaichi S, Kashiyama Y, Kamikawa R (2020) A non-photosynthetic green alga illuminates the reductive evolution of plastid electron transport systems. <i>BMC Biol</i> 18(1):126 [5] Kim JL, Jeong M, Archibald JM, Shin W (2020) Comparative Plastid Genomics of Non-Photosynthetic Chrysophytes: Genome Reduction and Compaction. <i>Front Plant Sci</i> 11:572703</p>
<p>OCA18. Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax / Characteristics of the output's impact on socio-economic practice</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i> <i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Štúdium evolúcie a eliminácie chloroplastov z buniek organizmov rodu <i>Euglena</i>, má potenciál pre mnohé biotechnologické a terapeutické aplikácie./ The study of the evolution and elimination of chloroplasts from cells of organisms of the genus <i>Euglena</i> has potential for many biotechnological and therapeutic applications.</p>

OCA19. Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces / Characteristics of the output and related activities' impact on the educational process
*Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak
Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English*

Napriek blízkej príbuznosti euglenoidných bičíkovcov *Euglena gracilis* a *E. longa*, sú tieto organizmy značne odlišné. Bunky *E. gracilis*, sú zelené, obsahujú funkčné chloroplasty, sú schopné fotosyntézy a vyživujú sa mixotrofne. *E. longa* však nie je schopná fotosyntézy a vyživuje sa heterotrofne. Tieto unikátne vlastnosti nám umožňujú študovať vplyv straty chloroplastov na prežívanie buniek *E. gracilis* a tiež bližšie skúmať evolúciu chloroplastov. Pôvod a evolúcia chloroplastov je stále vysoko diskutovanou témuou v biologickom výskume. Téma pôvodu a evolúcie eukaryotických organíumov je vyučovaná v bakalárskom stupni štúdia v rámci kurzov Genetika a Evolučná biológia a v magisterskom stupni štúdia v rámci kurzu Vybrané kapitoly z molekúlnej biológie. Tieto poznatky je možné využiť aj pri dizertačných prácach, prípadne pri výučbe špecializovaných predmetov v doktorandskom stupni štúdia./ Despite the close relationship of the euglenoid flagellates *Euglena gracilis* and *E. longa*, these organisms are markedly different. The cells of *E. gracilis*, are green, contain functional chloroplasts, are capable of photosynthesis and feed mixotrophically. *E. longa*, however, is incapable of photosynthesis and feeds heterotrophically. These unique characteristics allow us to study the effect of chloroplast loss on the survival of *E. gracilis* cells and also to further investigate the evolution of chloroplasts . The origin and evolution of chloroplasts is still a highly debated topic in biological research. The topic of the origin and evolution of eukaryotic organelles is taught in the undergraduate courses Genetics and Evolutionary Biology and in the graduate course Selected Chapters in Molecular Biology. This knowledge can also be used in dissertations or in the teaching of professional subjects at doctoral level.

Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti / Characteristics of the submitted research/ artistic/other output

*Tlačivo VTC slúži na predkladanie výstupov tvorivej činnosti podľa metodiky hodnotenia tvorivých činností (časť V. Metodiky na vyhodnocovanie štandardov) /
The form is used to submit the research/artistic/other outputs according to the evaluation methodology of research/artistic/other activities (part V. The Methodology for Standards Evaluation).*

ID konania/ID of the procedure:¹

Kód VTC/Code of the research/artistic/other output (RAOO):¹

OCA1. Priezvisko hodnotenej osoby / Surname awarded to the assessed person ²	Krajčovič
OCA2. Meno hodnotenej osoby / Name awarded to the assessed person ²	Juraj
OCA3. Tituly hodnotenej osoby / Degrees awarded to the assessed person ²	prof., RNDr., CSc./ prof., RNDr.,CSc.
OCA4. Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl / Hyperlink to the entry of the person in the Register of university staff ³	https://www.portalvs.sk/regzam/detail/4310
OCA5. Oblast posudzovania / Area of assessment ⁴	3. Biológia/ 3. Biology
OCA6. Kategória výstupu tvorivej činnosti / Category of the research/ artistic/other output <i>Výber zo 6 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA6) / Choice from 6</i>	vedecký výstup / scientific output
OCA7. Rok vydania výstupu tvorivej činnosti / Year of publication of the research/artistic/other output	2022
OCA8. ID záznamu v CREPC alebo CREUC (ak je) / ID of the record in the Central Registry of Publication Activity (CRPA) or the Central Registry of Artistic Activity (CRAA) ⁵	ID = 526007
OCA9. Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ / Hyperlink to the record in CRPA or CRAA ⁶	https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=95B03CCEDF599F59F7CA31C4F7
OCA10. Hyperlink na záznam v inom verejne prístupnom registri, katalógu výstupov tvorivých činností / Hyperlink to the record in another publicly accessible register, catalogue of research/ artistic/other outputs ⁷	https://ucm.dawinci.sk/?fn=recview&uid=139998&pageId=searchform&full=0
OCA11. Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov / Characteristics of the output in the format of the CRPA or the CRAA bibliographic record, if the output is not available in a publicly accessible register or catalogue of outputs	V3 Vedecký výstup publikáčnej činnosti z časopisu – abstrakt, článok, abstrakt z podujatia, poster z podujatia, článok z podujatia Euglena gracilis can grow in the mixed culture containing Cladosporium westerdijkiae, Lysinibacillus boronitolerans and Pseudobacillus badius without the addition of vitamins B1 and B12 [print, electronic] / Alexandra Lukáčová ... [et al.], 2022. - Kategória do roku 2021 ADC. Dostupnosť: BIOSIS Citation Index (ID: BC1202200508870) ; Current Content Connect (ID: CCC:000800452100007) ; MEDLINE® (ID: 35500702) ; SCOPUS (ID: 2-s2.0-85129522047) ; Web of Science Core Collection (ID: WOS:000800452100007). DOI DOI 10.1016/j.jbiotec.2022.04.013. In: Journal of Biotechnology : Reviews in molecular biotechnology : Reviews in molecular biotechnology. - ISSN 0168-1656, č. 351 (2022), s. 50-59 [print, online].
OCA12. Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ) / Type of the output (if the output is not registered in CRPA or CRAA) <i>Výber zo 67 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA12) / Choice from 67 options (see Explanations for OCA12).</i>	článok/ article
OCA13. Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne) / Hyperlink to the webpage where the output is available (full text, other documentation, etc.)	https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0168165622000955
OCA14. Charakteristika autorského vkladu / Characteristics of the author's contribution	10%

ovaný v CREPČ alebo CREUČ / Characteristics of the output that is not registered in CRPA or CRAA

<p>Charakteristika výstupu, ktorý nie je registr</p> <p>OCA15. Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod. / Annotation of the output with contextual information concerning the description of creative process and the content of the research/artistic/other activity, etc.⁸</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	
<p>OCA16. Anotácia výstupu v anglickom jazyku / Annotation of the output in English⁹</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p><i>Euglena gracilis</i> is a freshwater flagellate possessing secondary chloroplast of green algal origin. This protist has numerous biotechnological applications such as production of biofuels and pharmaceuticals, and it can be also used for bioremediation of polluted water and wastewater. One of the highest limitations for its large-scale cultivation is that it cannot synthesize vitamins B1 and B12 which are expensive and they have to be added to media. This study revealed that <i>E. gracilis</i> can be grown for long time periods without the addition of vitamins B1 and B12 in the co-culture containing filamentous fungus <i>Cladosprium westerdijkiae</i>, and bacteria <i>Lysinibacillus boronitolerans</i> and <i>Pseudobacillus badius</i>. Growing of <i>E. gracilis</i> in such co-cultures without the addition of vitamins can dramatically reduce large scale cultivation costs. Moreover, <i>C. westerdijkiae</i> could be used in biotechnology for immobilization and effective harvesting of <i>E. gracilis</i> from big cultivation containers by bioflocculation.</p>
<p>OCA17. Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup / List of maximum 5 most significant citations corresponding to the output</p> <p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p>	<p>Stoyneva-Gärtner, M., Uzunov, B., Gärtner, G. A Spotlight on the Potential of Microscopic Motile Algae as Novel Sources for Modern Cosmetic Products (2024) Cosmetics, 11 (4), art. no. 115, . DOI: 10.3390/cosmetics11040115</p> <p>Bedard, S., Roxborough, E., O'Neill, E., Mangal, V. The biomolecules of Euglena gracilis: Harnessing biology for natural solutions to future problems (2024) Protist, 175 (4), art. no. 126044. DOI: 10.1016/j.protis.2024.126044</p> <p>Kaszecki, E., Palberg, D., Grant, M., Griffin, S., Dhanjal, C., Capperauld, M., Emery, R.J.N., Saville, B.J. <i>Euglena mutabilis</i> exists in a FAB consortium with microbes that enhance cadmium tolerance (2024) International Microbiology, 27 (4), pp. 1249-1268.</p> <p>Fields, O., Hammond, M.J., Xu, X., O'Neill, E.C. Advances in euglenoid genomics: unravelling the fascinating biology of a complex clade (2024) Trends in Genetics. DOI: 10.1016/j.tig.2024.07.007</p> <p>Yang, C., Song, G., Son, J., Howard, L., Yu, X.-Y. Revealing the Bacterial Quorum-Sensing Effect on the Biofilm Formation of Diatom <i>Cylindrotheca</i> sp. Using Multimodal Imaging (2023) Microorganisms, 11 (7), art. no. 1841, .</p>
<p>OCA18. Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax / Characteristics of the output's impact on socio-economic practice</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p>	<p>Štúdium evolúcie a eliminácie chloroplastov z buniek organizmov rodu <i>Euglena</i>, má potenciál pre mnohé biotechnologické a terapeutické aplikácie./ The study of the evolution and elimination of chloroplasts from cells of organisms of the genus <i>Euglena</i> has potential for many biotechnological and therapeutic applications.</p>

	<p>Napriek blízkej príbuznosti euglenoidných bičíkovcov <i>Euglena gracilis</i> a <i>E. longa</i>, sú tieto organizmy značne odlišné. Bunky <i>E. gracilis</i>, sú zelené, obsahujú funkčné chloroplasty, sú schopné fotosyntézy a vyživujú sa mixotrofne. <i>E. longa</i> však nie je schopná fotosyntézy a vyživuje sa heterotrofne. Tieto unikátnie vlastnosti nám umožňujú študovať vplyv straty chloroplastov na prežívanie buniek <i>E. gracilis</i> a tiež bližšie skúmať evolúciu chloroplastov . Pôvod a evolúcia chloroplastov je stále vysoko diskutovanou tému v biologickom výskume. Téma pôvodu a evolúcie eukaryotických organíumov je vyučovaná v bakalárskom stupni štúdia v rámci kurzov Genetika a Evolučná biológia a v magisterskom stupni štúdia v rámci kurzu Vybrané kapitoly z molekulárnej biológie.Tieto poznatky je možné využiť aj pri dizertačných prácach, prípadne pri výučbe špecializovaných predmetov v doktorandskom stupni štúdia./ Despite the close relationship of the euglenoid flagellates <i>Euglena gracilis</i> and <i>E. longa</i>, these organisms are markedly different. The cells of <i>E. gracilis</i>, are green, contain functional chloroplasts, are capable of photosynthesis and feed mixotrophically. <i>E. longa</i>, however, is incapable of photosynthesis and feeds heterotrophically. These unique characteristics allow us to study the effect of chloroplast loss on the survival of <i>E. gracilis</i> cells and also to further investigate the evolution of chloroplasts . The origin and evolution of chloroplasts is still a highly debated topic in biological research. The topic of the origin and evolution of eukaryotic organelles is taught in the undergraduate courses Genetics and Evolutionary Biology and in the graduate course Selected Chapters in Molecular Biology. This knowledge can also be used in dissertations or in the teaching of professional subjects at doctoral level.</p>
--	--

Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti / Characteristics of the submitted research/ artistic/other output

Tlačivo VTC slúži na predkladanie výstupov tvorivej činnosti podľa metodiky hodnotenia tvorivých činností (časť V. Metodiky na vyhodnocovanie štandardov) / The form is used to submit the research/artistic/other outputs according to the evaluation methodology of research/artistic/other activities (part V. The Methodology for Standards Evaluation).

ID konania/ID of the procedure: ¹ Kód VTC/Code of the research/artistic/other output (RAOO): ¹	
---	--

alebo CREUČ / Characteristics of the output that is not registered in CRPA or CRAA	OCA1. Priezvisko hodnotenej osoby / Surname awarded to the assessed person ²	Krajčovič
	OCA2. Meno hodnotenej osoby / Name awarded to the assessed person ²	Juraj
	OCA3. Tituly hodnotenej osoby / Degrees awarded to the assessed person ²	prof., RNDr., CSc.
	OCA4. Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl / Hyperlink to the entry of the person in the Register of university staff ³	https://www.portalvs.sk/regzam/detail/4310
	OCA5. Oblast posudzovania / Area of assessment ⁴	Biológia/Biology
	OCA6. Kategória výstupu tvorivej činnosti / Category of the research/ artistic/other output <i>Výber zo 6 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA6) / Choice from 6 options (see Explanations for OCA6).</i>	vedecký výstup / scientific output
	OCA7. Rok vydania výstupu tvorivej činnosti / Year of publication of the research/artistic/other output	2015
	OCA8. ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ (ak je) / ID of the record in the Central Registry of Publication Activity (CRPA) or the Central Registry of Artistic Activity (CRAA) ⁵	ID: UK.Bratislava.vtls000299560
	OCA9. Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ / Hyperlink to the record in CRPA or CRAA ⁶	http://www.crepc.sk/portal?fn=*&recview&uid=1677913&pageId=resultform&full=0
	OCA10. Hyperlink na záznam v inom verejne prístupnom registri, katalógu výstupov tvorivých činností / Hyperlink to the record in another publicly accessible register, catalogue of research/ artistic/other outputs ⁷	
	OCA11. Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov / Characteristics of the output in the format of the CRPA or the CRAA bibliographic record, if the output is not available in a publicly accessible register or catalogue of outputs	Euglenoid flagellates: A multifaceted biotechnology platform / Krajčovič Juraj, Vesteg Matej, Schwartzbach Steven D., 2015. Journal of Biotechnology. - ISSN 0168-1656. - Vol. 202, May (2015), s. 135-145.
	OCA12. Typ výstupu (ak nie je výstup registrovaný v CREPČ alebo CREUČ) / Type of the output (if the output is not registered in CRPA or CRAA) <i>Výber zo 67 možností (pozri Vysvetlivky k položke OCA12) / Choice from 67 options (see Explanations for OCA12).</i>	článok/ article
	OCA13. Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne) / Hyperlink to the webpage where the output is available (full text, other documentation, etc.)	
	OCA14. Charakteristika autorského vkladu / Characteristics of the author's contribution	70%

Charakteristika výstupu, ktorý nie je registrovaný v CREPČ	<p>OCA15. Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod. / Annotation of the output with contextual information concerning the description of creative process and the content of the research/artistic/other activity, etc.⁸</p> <p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p> <p>Euglenoidné bičíkovce sú prevažne sladkovodné protisty rastúce vo veľmi rozmanitých prostredia, vďaka čomu sú vhodné pre množstvo biotechnologických aplikácií. Fototrofné euglenidy majú komplexné chloroplasty pôvodu zo zelených rias ohraňené tromi membránami. Organizácia jadrového a plastidového genómu, štruktúra génov a expresia génov sa výrazne líši od iných organizmov. Naše pozorovania na modelovom organizme Euglena gracilis naznačujú, že transkripcia plastidového aj jadrového genómu je necitlivá na zmeny prostredia a že expresia génov je regulovaná najmä na posttranskripcnej úrovni. Plastidy Euglena boli navrhnuté ako miesto pre produkciu proteínov a metabolitov s pridanou hodnotou, ktoré sú biotechnologicky zaujímavé. Ukázalo sa, že Euglena je vhodným druhom protista na produkciu niekoľkých zlúčenín, ktoré sa používajú pri výrobe kozmetických a nutraceutických prípravkov, ako sú alfa-tokoferol, estery vosku, polynenasýtené mastné kyseliny, biotín a tyrozín. Zásobný polysacharid paramylon má imunostimulačné vlastnosti a slúbne sa využíva na výrobu biomateriálov. Biomasa Eugleny sa môže používať ako výživový doplnok v akvakultúre a v krmivách pre zvieratá. Rozmanité aplikácie Eugleny v environmentálnych biotechnológiách zahrňajú ekotoxikologické hodnotenie rizík, bioremediáciu ľahkých kovov, bioremediáciu priemyselných odpadových vôd a kontaminovanej vody.</p>
OCA16. Anotácia výstupu v anglickom jazyku / Annotation of the output in English ⁹	<p>Euglenoid flagellates are mainly fresh water protists growing in highly diverse environments making them well-suited for a multiplicity of biotechnology applications. Phototrophic euglenids possesses complex chloroplasts of green algal origin bounded by three membranes. Euglena nuclear and plastid genome organization, gene structure and gene expression are distinctly different from other organisms. Our observations on the model organism Euglena gracilis indicate that transcription of both the plastid and nuclear genome is insensitive to environmental changes and that gene expression is regulated mainly at the post-transcriptional level. Euglena plastids have been proposed as a site for the production of proteins and value added metabolites of biotechnological interest. Euglena has been shown to be a suitable protist species to be used for production of several compounds that are used in the production of cosmeceuticals and nutraceuticals, such as alpha-tocopherol, wax esters, polyunsaturated fatty acids, biotin and tyrosine. The storage polysaccharide, paramylon, has immunostimulatory properties and has shown a promise for biomaterials production. Euglena biomass can be used as a nutritional supplement in aquaculture and in animal feed. Diverse applications of Euglena in environmental biotechnology include ecotoxicological risk assessment, heavy metal bioremediation, bioremediation of industrial wastewater and contaminated water.</p>
OCA17. Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup / List of maximum 5 most significant citations corresponding to the output	<p><i>Rozsah do 200 slov / Range up to 200 words</i></p> <p>[1] Grimm P, Risse JM, Cholewa D, Muller JM, Beshay U, Frieh K, Flaschel E (2015) Applicability of Euglena gracilis for biorefineries demonstrated by the production of alpha-tocopherol and paramylon followed by anaerobic digestion. J Biotechnol 215: 72-79</p> <p>[2] Dobáková E, Flegontov P, Skalický T, Lukeš J (2015) Unexpectedly streamlined mitochondrial genome of the euglenozoan Euglena gracilis. Genome Biol Evol 7: 3358-3367</p> <p>[3] Simon RR, Vo TD, Levine R (2016) Genotoxicity and subchronic toxicity evaluation of dried Euglena gracilis ATCC PTA-123017. Regul Toxicol Pharmacol 80:71-81</p> <p>[4] Mokrosnop VM, Polishchuk AV, Zolotareva EK. [Accumulation of α-tocopherol and β-carotene in Euglena gracilis Cells under Autotrophic and Mixotrophic Culture Conditions]. Prikl Biokhim Mikrobiol 52(2):230-6. Russian</p> <p>[5] Hossain Z, Bumbacher EW, Chung AM, Kim H, Litton C, Walter AD, Pradhan SN, Jona K, Blikstein P, Riedel-Kruse IH (2016) Interactive and scalable biology cloud experimentation for scientific inquiry and education. Nat Biotechnol 34(12):1293-1298</p>
OCA18. Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax / Characteristics of the output's impact on socio-economic practice	<p><i>Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak</i></p> <p><i>Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English</i></p> <p>Štúdium evolúcie a eliminácie chloroplastov z buniek organizmov rodu Euglena, má potenciál pre mnohé biotechnologické a terapeutické aplikácie./ The study of the evolution and elimination of chloroplasts from cells of organisms of the genus Euglena has potential for many biotechnological and therapeutic applications.</p>

OCA19. Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces / Characteristics of the output and related activities' impact on the educational process

Rozsah do 200 slov v slovenskom jazyku / Range up to 200 words in Slovak
Rozsah do 200 slov v anglickom jazyku / Range up to 200 words in English

Napriek blízkej príbuznosti euglenoidných bičíkovcov *Euglena gracilis* a *E. longa*, sú tieto organizmy značne odlišné. Bunky *E. gracilis*, sú zelené, obsahujú funkčné chloroplasty, sú schopné fotosyntézy a využívajú sa mixotrofne. *E. longa* však nie je schopná fotosyntézy a využívajú sa heterotrofne. Tieto unikátnie vlastnosti nám umožňujú študovať vplyv straty chloroplastov na prežívanie buniek *E. gracilis* a tiež bližšie skúmať evolúciu chloroplastov. Pôvod a evolúcia chloroplastov je stále vysoko diskutovanou témuou v biologickom výskume. Téma pôvodu a evolúcie eukaryotických organíumov je vyučovaná v bakalárskom stupni štúdia v rámci kurzov Genetika a Evolučná biológia a v magisterskom stupni štúdia v rámci kurzu Vybrané kapitoly z molekulárnej biológie. Tieto poznatky je možné využiť aj pri dizertačných práchach, prípadne pri výučbe špecializovaných predmetov v doktorandskom stupni štúdia./ Despite the close relationship of the euglenoid flagellates *Euglena gracilis* and *E. longa*, these organisms are markedly different. The cells of *E. gracilis*, are green, contain functional chloroplasts, are capable of photosynthesis and feed mixotrophically. *E. longa*, however, is incapable of photosynthesis and feeds heterotrophically. These unique characteristics allow us to study the effect of chloroplast loss on the survival of *E. gracilis* cells and also to further investigate the evolution of chloroplasts . The origin and evolution of chloroplasts is still a highly debated topic in biological research. The topic of the origin and evolution of eukaryotic organoids is taught in the undergraduate courses Genetics and Evolutionary Biology and in the graduate course Selected Chapters in Molecular Biology. This knowledge can also be used in dissertations or in the teaching of professional subjects at doctoral level.